

DÜŠEVNI LIST

Mêsečne verske novine.

Vu iméni prékmurske evang. šinjorije reditel
i vödávnik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.
Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.
Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.
Naprejplačilo
gorivzeme vsaki evang. dühovnik i vučitel.

Hvála.

„Ar kakda moremo Bôgl zadosta zahváliti
za vás za vso tō radost, z šterov se radljemo
za volo vás pred Bôgom našim.“
(I. Thess. 3, 9.)

Vezdášnje vrêmen z-rázločnimi iméni
májo segô imenüvati. Z-edne stráni je za:
osnávlanja, naprêidènja, zevčenosti vrêmen
právijo, z-drúge stráni pa: za *materiálne,*
nepobožnosti, nemirownosti, nezadovolnosti
čase imenüjejo. Med večimi bi je pa lahko
za *nezahválnosti* hipe tudi pravili. Vu vez-
dášnjega človeka žitki vse drúgo bole náidemo,
samo li hválo zaman iščemo vu njem.

Gde je vezdášnje vrêmen od apošto-
lov vrêmena, gda so oni nê za sébe, nego
za gmajno, za verníke dálí Bôgi hválo?!
Gde je vezdášnjega vrêmena človečanstvo
od ti prvi krščanov žitka, ki so se eden
tomi drúgomi pred Božim lícom z-hválo-
dávanjem veselili?! Vezdášnje pokolénje
ne vê, ka je hvála. Nema vrêmena na hvá-
lodávanje. Vse drúgo za naprê valôn drží,
kak pa, ka bi si za Boži blagoslov na mo-
lítev vkúp djaló roké i Bôgi hválo daló.

Mogôče si na tō včási — včási vzeme
teliko časa, ka pred začétkom ôpravice od
Bogá blagoslov prosi, ali po dokončétki
njega i náimre po vzétji blagoslova, se
spozábi hválo datí. I rávno záto se vez-
dášnji človek tudi nemre z-právoga srdcá
radüvati Božemi blagoslovi, ár vu njego-
gom srdci nega zahválnosti občüténja. I
tudi záto, ki Bôgi neščejo i nevêjo za vzéti

blagoslov hválo dati, od koga vsa dobra
shájajo, kakda bi mogli eden tomi ovomi
za časna dobra zahváliti? Jeli si nezmisliš
brat, sestra krščanska, ka je nezahválnost
ono čeméra puno rožjé, z-šterim to náj-
teškêšo rano vderêš na Božem i na bliž-
njega tvojega srdci.

Nê dávno je eden dühovnik z-prezbi-
têrom med svojimi gmajnarmi za ostávlene
sirôtice álmoštvo proso i pobérao. K-vsá-
koj hiži se je notri naklono i pôleg pre-
môči proso áldove. K-ednomi cêrkviogí-
bajôčemi gmajnari se tudi notri povrnovši,
prosi álmoštvo. Od šteroga je nakrátcí té
odgovor dôbo: Meni je nišče nikaj nê dao,
jas tudi nikomi nika ne dam. Krotkoga
srdcá dühovnik njemi erčé: Što ti je dao
ôči poglêd? Komi máš tō hváliti? — Oh
kelko jí jeste, ki májo telovne oči, ali vu
dúši so slêpi. Nevidijo, ár neščejo viditi,
ka vsáki dober dár odnut zgoraj shája dolí,
za štero smo dûžni hválo dati.

K-koncovi se k-tebi obrném brat, se-
stra krščanska pitájôči tebé:

Jeli znáš tí hválo dati za od Bogá
vzéti blagoslov?

Jeli znáš hválo dati Bôgi za lastiven
žitek svoj?

Jeli znáš hválo dati za tvoje bližnje
i tíváriše?

Jeli znáš hválo dati za svojo gmajno?

Jeli znáš hválo dati za svojo evang.
sv. mater cêrkev?

Či znáš, teda se vu tvojem živlénji, kak
sveklo bliščéčega lanca verige edna v-to

drůgo vkůp prikapčijo: *dobra vola, prijětna dela, blagoslov i hvála*. I teda se na istino obrné vu tvojem žitki tůdi tů, štero obri spísanom světoga písma táli vu 12 i 13 veršuši te apoštol svojim thessaloničanskim gmajnarom i tůdi tebi želě. F. J.

Večér.

Či se mrák približa,
Těnje se vtěgnejo,
Dněva težke skrbí
K-koncovi přidejo.

Oupravíc dněvna skrb
Obněmi i preide,
Mirovna tíhoča
Čěli svět obsěde.

Počíně si človek
Obtrůdjen' vu deli,
Pred počinkom v-důhi
Z srdcá Bogá molí.

Vkůp si sklůči rokě,
Gor' si zděhne k-něbi —
Za vse, ka má, láda, —
Hválo dáva Bōgi:

Oh, dáj mi i vůtro
Zdrávje, delo i mōč,
Zdā pa, oh Gospodne,
Mirovno, lehko nōč!

F. J.

Roditelje i děca.

Pisao: Hári Lipót, ev. důhovnik.

Septembra meseca vse šole znůva odprějo svoje vráta. Med šolskov decův opázimo nůve obráže, tů so tisti, šteri so létos přišli prvikrát v šolo. Děca od septembra do juniůša hodi v šolo, oh kak dostakrát prehodi tů pōt v ednom leti od domáče hiže do šole i nazáj. V čělom šolskom leti děn ža dněvom račun morejo dati od tistoga, ka so se návčili. Ali nē samo děca dáva račun, nego tůdi roditelje njihovi. Děcé guč, oponášanje, přidnost nam dosta pově od roditelov, pově nam, kak so spunjávali svojo dužnost přōti svojoj děci. Skōz té mále děcé preveč lěko spoznamo njihove stariše. Jeste edna vōra, gda nájbole lěko spoznamo mále decě stariše, tō je prva vōra veronávuka v prvom šolskom leti. Vse tisto ka málo děte pred šolskim včěnjom z sebov přinesě v šolo, je od svoji starišov erbalo, za vse tisto so edino oni odgovorní. Z-drůgi predmetov je děci níkej nē potřěbno z dōma v šolo přinesti, ali verska vzgoja, osnovno versko znānje se more žě pri čájti v domáčoť hiži začnoti. Či se je tō řesan zgōdilo i kak se je zgōdilo, nam očivesno pokáže prva vōra veronávuka.

Tá prva vōra nam dostakrát bláženo, světo vesělje správi, ali dostakrát nás pa tůdi v veliko žalost správi, gda vidimo i čůjemo tō gíngavo málo děco, kak odgovárja na naša pitanja. Veki-

Z ednoga premedlěnoga zvězka.

(Nadaljavanje.)

Za máli čas sem čůo očě zezávajōči glās. Strsno sem se, kak te prvi pár lůdi na Gospodna zezávajōčo řěč. Rad bi se skrio i tivi prvivi dvě zezávajōčivi řěči nē čůti.

Oča so me ōmurno, ali nē čemerno sprějali.

— No tak sta spokradnola cukr vidva, vřiliva sinka? Po etom toga ga bomo pred vama zaklepali.

— Jas nē, jas nē — sva obā naednōk odgōvorila.

— Jas bi bogme ráj bio, či bi vaj šteri tak povedao: „jas sem bio,“ ár bi se tak ogvůšao, ka več nede činio; ali zdā pa da obā tajita, sam morem delníka preiskati. Přinesi vō cukrení papér, Károly!

Po njega sem běžao i vu toj drůgoj minuti sem žě v-kůnji bio žnjim.

— Vidite, sinki! ete cukrení práh ovádi tatá — so pravli i eden tanjēr so vzěli napřě, šteroga dno so na spōdnjem kráji malo z mastjōv namazali i z-cukrom namali posipali, k-koncovi so sahe zmenoli vkůp i žnjimi tanjěra masno dno posipali.

— No zdā prvle notri idi, Károly; za te-bom bode šō Jani. Tanjēr je na ognjišče podveznjeni. Vidla sta, ka je njega dno z sajavním mazalom namázano. Po tom z-petimi prstámi vdiljek potěgneta, erkōčiva: „Hókus, pókus,“ jas sem nē včino. Teda rokě nazáj djávša vō přideta; šteroga prsti do sajavi, tisti je tát; to-ga nedužnoga prstov se neprimlejo saje.

Brezi svedoka sem stōpo k-tanjěri, děvao sem se tak, da bi po tanjěra dne vdiljek vlekao prste; bajavne řěči sem glasno pravo, potom sem si rokě nazā djao i posmejěč sem vō stōpo.

Za menom je brátšek šō notri. Napamet sem vzéo, ka vō přidōč si je rokě od kapůta

večna istina bode i ostane, da vera, vadlůvánje takšo môč má v sebi, štera zemelskoga človeka oživáva, štera njemi blájženstva svêto čistôčo podeljáva, tečas pa nevernost samo rúši i v greha smétji vniči človeka. Tó vekivečno istino bi vam rad notri pokázo. Hodite, predrági moji bratje i sestre, zdaj v začétki šolskoga léta, vzemte tá! na prvoj vóri veronávuka tiste vaše decé, štera je letos obprvim prišla v šôlo, vidli te tú svojo deco, kákša je v těli i v dűši, ali vidli bode te tůdi samoga sebé, kak stariše té decé.

Tě naši nájmněši bojzljivo sedijo v klopáj. Vse njim je novo, nemorejo razmiti, zakaj morejo oni tú sedeti i odgovárjati na različna pitanja. Na pitanja sramežljivo i bojzljivo odgovárjajo. Gda se malo bole spoznamo, na moje pitanje, ali ste že bili v cěrkvi? Tú i tam se eden-eden máli zasmejé i zadosta batrivno pravi: Jaz sam že bio; jaz sam z mamov bio, jaz s papom, jaz pa z stárov mamov. Potom njim dam drůgo pitanje: šteri vás pa že zná Bogá moliti? Odgovori so vsigdar bole i bole batrivni eden pravi: jaz molim vsáki večér, drůgi pa: jaz tůdi vgojčno molim i poldné, jaz pa ešče pred jěstvinov i po jěstvinu, i jaz že znam Oča naš i Apoštolsko verevadlůvánje. Trétje moje pitanje: Što vás je pa včio moliti: Zdaj so ešče veselěši naši máli i ništerni z radostjov odgovárjajo: mama, papa, brat ali sestra. Nájde se ešče takši, šteri že zná ništerno cerkveno pesem,

to so tista decá, šteri roditelje tůdi domá radi popěvajo naše lépe pesmi. Žé na prvoj vóri opázim, da so tisti nájbole živi, srečni i veselí, šteri nájveč odgovorov morejo dati na moja pitanja. Tě dráže mále dűšice občútijo, da takši kinč májo v sebi, šteroga vsákomi človeki odkrito léko pokážejo. Na vsakoga takšega deteta obrázi vidim tisto ponizno zahválnost za tisto vrěmen, da ga je njegova lůblěna mamica v svoje nároča vzěla, mále rókice njemi je vkűperdjála i v poniznoj molitvi njemi je spoznati dála tistoga, ki obri nás kralűje i ki je vsáke dobrôte, lůbėznosti i blagoslova vekivečna vretina. Nemore se z rečami vřpovědati tista dűševna vrědnost, štero roditelji té dájo svojoj deci, gda vu njihova gingava srca vero, vadlůvánje, Bogá, Kristuša vcěpijo. Iz té decé većinoma pošteni i pravico lůbėči lűdjě zrastějo gori, šteri do na hasek i poštenjě svojim starišom, svojoj cěrkvi svojoj domovini i človečanskoj družbi. I jeli tisti roditelje, šteri tó ne vćinijo s svojov decův — znájo, kakšo vrědnost, kakši kinč vkrádnejo svojoj decí i kakše lagvo i slabo svedočanstvo vřpostavijo od samoga sebé?

Znáno je pa, da na prvoj vóri veronávuka tůdi dosta žalostnoga vidimo i skűsimo. Po veselí odgovoraj, med bláženim občútěnjom ništerne decé, šteri so vekivečne kinče i vrědnosti prinesli sehom z dōma v šôlo, tůdi dosta takše mále decé pride v šôlo, šteri nikšega odgovora

skrívomá brisao. Oča so tůdi napamet vzěli i na njega se obrěgnoli: Ne je slobodno doj brisati, ti fliboster!

Ně mi je prav spadnolo, ka si tak prijaznivo žnjim denejo, geto se na njega posvedoči tatija. Zagvűšno bi nači bilô, či bi na méne prišlo.

Tak se je nevošćěnosti i nepravěčnosti želnosti grěh tůdi poprijao vu meni.

— Zdá pa hodta pred méne i gda bom tri pravo, te obádvá naednřk pokázta prste.

— En' — dvá — tri!

Pokázala sva.

Jas sem z-mirovnov zavědnostjov stao, brátšek blědo i trepetajřč, kak list na věki. Prati so njemi sajavi bilí, moji pa čisti.

Jani je jočěč obino očé křlina i kričao: Ně sem jas bio, drági moj ářta!

Oča so si vkűp potěgnoli strahotne ozmi-

ce, prřti meni so se obrnoli i řmurno erklí: Tí si bio třvaj, Károly!

Okoren sem gráto. Zaklinjao sem se, pri-ségao, kak sem že prvle od vilični pojbarov čřo, ali v-lampaj so mi pred tēm ešče nigdar ně bilé. Priséganje mi je tak teklo z lamp, kak od toga nájbole vřnavčěnoga razbojnika, ali oča so na vsa tá nika ně dáli. Jania so v-nároče zdignoli i skűšűvali so ga. On je z-dvěma rokama očé šinjek obino, i ně je mářao ka nje-mi erděči obráv z-pikajřčov brádov ešče bole poškráblejo.

Gda sem že obtrětjim „pri mojoj dűši, ka sem ně“ zazřno, so doli djáli brátšeka i z-ost-rim, trešćěčřm glásom na méne skřičali:

— Edno řěč ně več, jas bom gűčao!

Potom so začnoli:

— Tí si bio lakotár, třvaj si bio, jálnik, lažec, nesramnják, zdá pa Bogá kuněš. Istina,

ne dājo na moja pitanja. Gda čujejo lépe odgovore svoji tovarišov, v njihovi očāj boléčo žalost i britke skuzé opázim. Tūdi njihova nēma vūsta glásno gučijo. Tá deca ne hráli, nego tōži svoje roditele, šteri so po božem zrendelūvanji na tō bili pozvāni, naj svojo déco že v gingavosti navčijo na ono lépo zapōved z svojim pobožnim vernim živlénjom i délom: Poštūj očo tvojea i mater tvojo. Šteri roditelje tō ne včinijo, oni samoga sebē i svojo deco orōpajo od nájvėkšega blājženstva človeče dūše. Dvē preveč velkivi napāki napravijo. Že naprē dolipovējo z tiste dobrōte, da bi ednōk svoje decē lūbėznosti i poštūvanja tálnicke pōstali. Tō je prva napāka, tá drūga pa ešče vėkša. Oni sami z svvjov nemārnostjov i mlāčnostjov naprēpomāgajo svoje decē lagvo živlénje, ár tá deca po nemārnosti svoji starišov nigdār ne bo zdržāla štrte bože zapovedi.

Poglednimo tūdi té naše mále. Oni so nikaj nē prinesli z dōma v šōlo. Pomali se tūdi njihova vūsta odprējo. Žé se ne bojijo od méne, zavūpajo mi vse tisto, štero so do etogamāo v svoje srce záprili. Tá deca pred menom toži svoje roditele. Povējo mi, da nevejo moliti, ár tūdi mati i oča nigdār nemolita, nē so bili ešče v cėrkvi, ár tūdi oča i mati ne hodita v cėrkev. Vidim da je med tēmi tākše dēte, šteroga roditelje ne živéjo vkūper, nego lōčeno, pri drūgom dobro znam, da domā nigdār nega mira,

nego samo svāja i preklinjanje, pri drūgom so oča i mati pijānci. Vidim med tēmi tākše dēte, šteroga stariše so bogātcī, šteri pred svētom vsigdār veselī obráz kážejo, v svojoj hiži pa v strašnom dūševnom siromaštvi životārijo svoje prážno i nesrečno živlénje. Med tōv decōv, štera v šōlo prihājajoča ne ve moliti, so tūdi dostakrat tē edinci, šteromi je vse dopūščeno, šteri žé vsega dosta znā i pozna, gda v šōlo pride, samo Bogā, Kristuša ne pozna.

Roditelje, očevje, matere! Bojdite vi vsi svoje decē prvi i nájbōgši vzgojitelje. Vaše cėlo živlénje, vaše délo naj bode posvečeno vašoj déci, ár samo tak léko čakate ednōk zahválnost, poštūvanje i lūbėzen od svoje žé odrašene decē. Kakše sēmen ste sējali v gingavo srcē svojega dēteta, tākši sād bodete ednōk brālī z toga srca. Roditelska hiža naj pošlāne eden krasen, boži hram, gdé se deca nájprvo navči Bogā v dūhi moliti.

Tō málo dēte na prvoj vōri veronāvuka vōpostāvi dobro, ali lagvo svedočānstvo od svoji roditelov. Roditelje paščite se j na tō glēdajte, naj tō vōpostāvljeno svedočānstvo dobro bode za vás i nē lagvo.

Nezahválnost. Tungenjew edno legendo pripovedāvle: pozvao je ednok Bōg vse jākosti k gostšenjī. Prišle ste tá dvē tākšivi, naj si pri enovoj sēdeta, šterivi se na zemli nigdār nesrēčata. Gospōd je morao njidvi enovoj obprvim notripokāzati: dobročinenje i zahválnost.

ka či bi te na tatvlji zadržibšao, — bi te zbio. Ali zdā si že teliko grēha na kūp zvršo, nateliko si se pogrōzo v-njega, ka bi bitje nebi pelalo k-cili.

— Pri mojoj dūši, Bogme! — sem njim vsėkao v-reči. — Naj mi vō stečējo! . . . — Dale sem nē mogao praviti, ár so oča gori zdignoli rokō i tak močno so me po lampaj vdarili, ka so mi vsi živci obdrevėnili. Razvūzdana nāklonost je v-gnūsnom govorėnji i lārmi vdārila vō.

Na tō lārmo so mati tūdi vōprilazili.

— Njāj, drāgi oča! — so pravli, — či nas té pogūblėni pojev v-grob namėni spraviti, naj njemi bode. Bōg nás je dao vu njegove rokē.

— Naj nás pokopa — so se skuzili oča i brātšeka so si v krilo prijali, mater so pa za rokō vu hižo pelali.

Sam jedini sem ostano. Čūto sem hūdōbe

svoje bremen, ali tá mi je dāla telko mōči, ka sem se znao odpovedāvati. Edno malo sladčeca je bilō vse! i z-tākšim so se ešče drūgi hvāliti meli šegō. Tajio sem? Ti drūgi so rávno tak meli šegō činiti i ka bi znao drūgo činiti, či sem nē šteo, ka me naj naveke za lakotāškoga, tōvaja ne titulālivajo. Či bi ovado, krėganja bi se mentūvao. Tak so me že zadosta zovlāčili; bit sem tūdi bio, bole liki bi za tākšega mālōga sūméta volo vrėdno bilō, za toga malo cukra volo, šteri je vse desėt grošov nē bio vrėden. Či bi zdaj ovado, bi pá znōva začnoli. I k-tomi me je tak sram.

Na dvorišči me je sėgno večernice zvon.

Večér je vsebole kmičėn gratūvao. Sōsedov hiže so počasoma doj záprle oči. Jeli do me zvālī notri? sem sam sebē pítāo i gori sem djao pri sebi, ka nebom šo tečas notri, dokeč me nedo zvālī.

Porkoláb Gyula.

Genlívi svétek je měla augusta 26-ga Puconska gmána, na štere brůtívi je té děn blagosloven gmáne bivšega dūhovnika, Porkoláb Gyulo grobski spōmenek, šteroga je fara postávila. Porkoláb Gyulo je 1913-ga leta pozvála nanágli boža previdnost z sredíne, či ravno ně z srdc svoji dobri verníkov, šteri so potom skōz dūgi lět hránili vu srdci svojem tō želěnje, ka Porkoláb Gjuli za znamenje zahválnosti i pietete grobski spōmenek postavíjo. 21 oblětnico smrti njegove je ponūcala gori fara na zvršěnjě svojega dávnoga zelenja.

Što je bio Porkoláb Gjula, vu kom je puconsko gmáno skōz 12 lět jáko blagoslávlaao Bōg? Z pobožne, lūdne familíje je stōpo na pōt žítka 1871. apr. 18 ga v Bobi, Vaškoj županíji. Národno šōlo je domá obiskávao, srědnjo šōlo i trílětníke teologíje v Soproni. Štrti i pěti lětník je v Požoni skončávao, gde je rázločne predmete na filosofskom fakulteti tūdi poslūššao. Ali želěnje dūše njegove ga je pelalo k světa nájbole trnavomi, dōnok pa k nájjakšemi žítka pozvánji, k-dūhovníškoj čěsti. Leta 1897. je bio posvetšěn za dūhovnika v starínskoj sopronskoj velikoj cěrkvi po Gyurátz Ferenc pūšpeki. Že vu istom leti je postao pomožni profesor evg. gimnazíje vu Felsőővőji, gde je dvě leti ostao. 1899. letá je v Pápo prišao za pomožnoga dūhovnika

k Gyurátz pūšpeki. Odtěc je v Sárvár prišao, gde je pō leta bio.

Vu istom leti, 1901. māj. 20 je zgūbila puconska velka fara svojega dūhovnoga pastěra, Czipott Rudolfa. Okoli zeběranja nōvoga dūhovnika so se nesrečni, dūgi boji vlekli. Téda je ese poslo Gospod cěrkvi Porkoláb Gjulo i od novembra 1901. mao je vu evangeličanska srdca puconske fare kapalo obilno sejanje dūše njegove.

Ně je bilo tū lahko njegovo delanje že záto, ár dober čas kakše težíne je njemi dávala nezánost jezika verníkov. Ali njegova energia se je ně zbojála níkši težáv, trūdov ino zádiv. Vse dugo ně si je popolnoma osvojo naš jezik vu rěči i pisanji. Gorěči plaměn ga je cerao, vrěla lūbézen cěrkvi ga je žarila vu srdsi. Idoč-pridoč, kak dober pastěr, istínski oča ino priátel svojega lūdstva, je agiterao, kūro, būdio. I pastěr je ně goro zaman; njegov ogen so prevzěli verníci; ně je zaman govoru predgar, njegovo rěč so poslūšnoli i se genoli. Ah, kak blagoslovno je bilo njegovo verno delanje. Poglednimo Puconsko gmáno i či bi lūdjé múčali, kamni bi se oglásili. Pod njegovim vodstvom so bilá oprávlěna nasledūjoča dela: 1902-ga je renovirani tōrem cěrkvi na stroški 3200 Kor., 1903 ga je správlěna tōrmska vōra na stroški 1300 Kor., 1909-ga je renovirana cěrkev tak, ka je zvōna-znotra sploh nōvo lice i zvōn oltára i predgance popolnoma novo ōpravo dobila. Vse tō je z pre-

K-koncovi je vō prišao Janek i notri me je zvao. Ōča so stolnjek přěstrili, eden tanjěr, nož, rašōške so djáli na sto, po tom so gori prinesli na ednom tanjěri z-zmōčajom změšani kisilák i kivnoli z-glavov, naj si doli sédem.

— Ně sem lačen, — sem zmrmarao — na štero so oča gori spōbral přěstrět i záčali so postelo razprestěrati.

Pri oblōki je bila edna visíka postela, materé moje dvanájstlětni trūdov sád. Na eden drūgoga naklajeni blazin i vankišov kūp je skoron do plafona ségno. Té so pazlivo doli sklali. Zgornji pokriv so lepō na štiri kūklé vkūp vugnoli; postelino so med dvá vkūp djáníva stolca zděvali, tak skrbno, ka je níj vsáko gibanje tō dalō viditi: vse tō millūvati i pošūvati trbě, ár či ednōk materé nede, níkoga nebode, što bi kaj ponōvo.

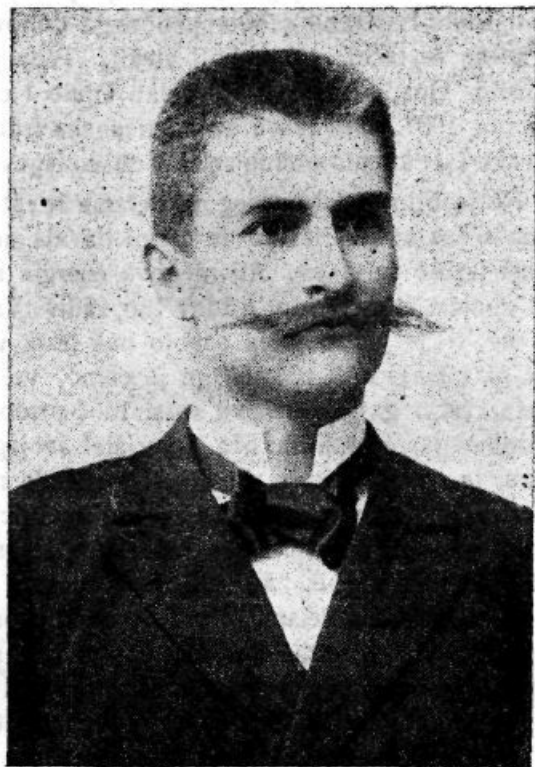
Kak so tō odpravili, brátěcka so záčali

slekávati, kí je drūgi fart vsígdár v-mojoj posteli spao.

Brezi rěči sem si légao doli. Ně sem vūpao návadno „lěhko nōč“ želeti, ně sem vūpao v posteli seděč ostáti, naj večěrášnje molítev spuním: bojao sem se od posvěta, od rodiělov pōglěda i od onoga znánja, kaj mi rodiělov srcé moja hūdōba vražūje. K-stěni sem se obrno i za níšěrno minuto sem se děvao, da bi spao.

Pa sem ně spao. Ōčě zdūhávánja, materé staranja so se mi kak nestamne tožbě glásile vu vūha. Znōva sem si naprěvzěo mentūvánja zroke, ali ně so mi valáli; mataré gōsto davěče kašlānje me je v-glávi celō zmōtílo. K-koncovi sem prevído, ka kakšě se šěém šěítiti, mater sem blíže spravo k-grobi, ár sem níjm porobo vrástvo. Vu vankiš sem si pogrōzo glávō i brítke sem se jōkao. Sílov bi rad záspao,

mnôgim delom, skrbjov, podgovornostjov i 55,000 Kor. stroškom vkŭphodilo, ali tŭdi z t  m n  shajom, ka je puconska prestrana, svetla, modernoga   tla c  rkev edna ti n  jjak  i c  rkevo.

P  rkol  b Gyula.

1911-ga so na ednonastropnoj velikoj   l-skoj hrambi vsi obluki z n  vimi premenjeni na stro  ki 2700 Kor., 1913-ga je zn  va zozidana

verstvinska hramba k  ntorvu  iteloma na stro  ki 3000 Kor., i skon  ano je zidanje n  voga farofa. — Nevenlive zasl   enosti je meo   koli ovode, naimre ka se je zvr  ilo zidanje n  ve hrambe za ovodo.

To so bili, z v  k  ega imen  vaj  , ti vidni zv  ne  nji n  shaji njegovoga navd   enoga, m  d-roga vodjenja. Vsi t   so pa meli vretino svojo vu njegovom znotre  njem delanji, vu zidanji Boga kr  levstva vu srdci, vu   itki vernikov. Nezmenkana je bila njegova l  b  zen do svoji bli  nji vu tan  ci ino d  janji. Vsako plemenito dugov  nje je vu njem vernoga voditelja, neobtr  dnoga delavca naj  lo. Ki je   njim g   ao, je po njem b   i postao.

Zv  n te velike familije,   tera se gm  na zov  , je meo e   e edno m  n  o famillio, za   tero si je gn  zdo t  di vu Puconci n  r  do, vu   tero je pripelao svojo vu t  li slabo, ali vu d  hi krepko pomo  nico,   tera je njemi vu tom gn  zdi sedm  ro k   l  ni fili  ci zl  gla,   tere so vse na njega gl  dale, kak na dobroga o  o i g  a je to n  jm  n  e e   e na materski ramaj trbelo nositi, t   so nan  gli, skoron vu ednom megnenji zg  bile svojo zemelsko oporo. Po p  r dn  vnom bet  gi, po oper  ciji na slepi  i se je P  rkol  b Gyula, toga vr  dnoga mo   a velika d    a odselila od svoji britko se j  kaj  ci sirotic, od svoje m  le ino velke familije, vu   terima je on svojega   itka n  jlep  i 12 l  t spun  vao.

ali n     em mogao megnoti, jeli me je mater   g  sto ka  lanje, ali kaj dr  go gatilo, sem si n   mogao razlo  iti.

Nev  m, jeli sem kaj spao, ali pa n  , v-z  rje sem n   p  mlo. Zn  va sem tam za  no pripravlanje nit, g  e sem jo v  eraj povrgao.   elo sem, naj mi o  a z veseljom st  nejo gori, da poz  bijjo v  eranja.   akao sem, g  a bom   e   io mater ka  lati i o  e b  d   o re  .

Pomali se je sveklilo. Prvi moj pogl  d je na o  e i mater   postelo spadno; ob  e sta pr  znivi bil  . Tak sta njidva prvle stanola gori, kak sem se jas preb  do.

V   sem sko  o z-postel  . Med oblek  vanjem sem goridjao pri sebi, ka   i me o  a e   e edn  k napr  e vzemejo, odkrito njim vse pov  m i odp     enje bom proso.

Ka sem   elo, se je n   spunilo. K-st  denci sem se   o m  vat; g  a sem naz   pri  ao, mati i

br  t  ek sta   e v-hi  i bil  a i z-ednimi velikimi m  dnimi gjarpami sta brabrala. Br  t  ek je z ednim falatom gjarpami be  ao pr  ti meni. Z-prst  v i z v  st se njemi je m  d cedio doli. Jej, — mi je pon  do — gl  j, kelko med  i m  mo;   jta so vz  rje vm  rili toga velkoga roja, ka naj bode z-k  m do mama herbath   pili. Po etom nam nede trbelo cukar k  p  vati, v  e so mama tak pravli, ka njim je cukar britek.

Jas sem brezi toga, ka bi vz  o cukar pitao od njega, g  e so o  a. O  a je pravo, ka so proti ograd  eki   li, sem se za njimi pa   o, mislo sem si, ka se n  idem   njimi i oni mi priliko pon  dijo na pov  danje gr  ha.

O  o sem nindri n   nai  ao. Za  no sem se po ograd  eki gori doli    tati, tak, kak v  eraj i    ito sem, ka mi    tanje t  k  i n  shaj m  , tak dobro mi dene, kak Sauli h  rfe igranje, — vuspi h  do d   nov  st. N  , — n  ; bole j  lno v  ini.

Porkoláb Gyula si je vu Puconskej fari imánja ně spravo, ali dober spômenek postavo. Kí so vidili njegovoga žítka delo, sliššali z njegovi vúst glášenjé bože rěči, vu dúšaj tisti je njegov spômenek z tégmí stálne lúbézni zmálaní. Puconska fara je z postávenim grobskim spômenkom li példo dála na preštímanje dúhovnoga pastéra ešče po amrti tůdi.

Po plačnoj božoj slůžbi vu cěrkvi je správišče med zvoněnjom vō šlo na brůtív, gde so puconski i gorički ogengasílci držali rěd. Po občnom spěvanji so dománji dúhovnik med molítvami i govorom, vu šterom so notripokázali lice toga idealnoga dúhovnoga pastéra, blagoslovili grobski spômenek, na šterom ete napís jeste:

PORKOLÁB GYULA

1871. IV. 18 — 1913. VIII. 28.

Dobromi dúhovníkí — zahvální verníci.

Po slůžbi dúhovníka so Kűhár Štefan fární inšpektor meli nasledujúci govor:

Poštůvaní navzočí! Drůgi gmajnari!

Želja vseh nas se je spunila! Spomínski steber, kí smo ga vsi že tak dugo želeli videti na tom mestí, da ovekivečí ime vsem nam prelůbljenoga pokojnoga dúhovníka, Porkoláb Gyulo, več stoji.

Kak nebi v vseh srcáj naši gmajnarov, kí so njega kak starci, odrasli, ali šolska deca poznali, zagorela ta želja? Očetovska skrb i djanje z šolsko deco, šamarítansko njegovo delo pri

betežni i onemogli, ognjevito i nevcajljivo versko delovanje so ga dali spoznati pri gmajnari kak vzornoga dúhovníka. Kak značajen i korekten človek pridobo je popolno zavůpanje naroda: ali što med nami nebi se spomíno na njega kak na tanačnika naprednega kmetíjstva? Da je postala puconska gmajna kmetíjsko napredna, kraj Puconci pa kak edno kulturní i gospodarskí center, je zahvaliti v prví vrstí pokojnomi dúhovníkí, Porkoláb Gyuli. Obnovítev Bože híže i pri tom obnavljanji ogromno delo i skrb komi se ima zahvaliti, če nej Porkoláb Gyuli?

To je samo en del njegovi vrlín, dostadosta pa jih je še v živom spomíní Vam vsem, dragí gmajnarije, mogoče i gvůšno bole kak mení. Vse té vrlíne so zagvůšno opravičeno dale vzrok za to, da se je vsako leto bole i bole naglašala želja vseh gmajnarov, da se naj postavi pokojnemu dostojen spomenka steber.

Iz darov vseh tístih, kí so pokojnega delo i zaslůženost ceniti znali i znajo, se je vendar postavil spomenka steber, kí ga vidímo pred sebov. Ta steber pa nesmemo misliti za dokaz ednoga končanoga dela. Dobro delo se nemre i nesme nikoli i nígdar končati. Ta steber nas naj vedno spomína na vřelo versko delo, kak tůdi napredno kulturno i gospodarsko pot, kí nam jo je neobtrůdljivo pokazal pokojník. Bodímo njegovi verní nasledníkí. I kak vřeli i nevcajljivi je bío v tom dobrom Te pokojník, bodímo i mí takši, ar je neobdelanoga polja dosta, samo vřele delavce núcamo.

Roké sem si v-žepko djao. Nevedôč sem z-rokôv ošlato ono dvajšćico, štero sem pri egzáměni dóbo za šenk, kak gospé pűšpeka vdovíce dár, sami vicišpán so mí jo v-rôke dálí. Kak lěpa je bíla teda. Samo sva dvá dôbila tak drůgi kíň. Vicišpána sín, ali on je jo ně vzéo, govorěči, njemí je zadosta odlikováňje, šenk drůgomi engedůje, pa jas. Od méne so pa šepetali gospé i gospôdje, spitávajôči eden od drůgoga, koga sín je tó i kázali na očo, koga oči so tákše bílé, kak vgojčno oblokov glažojne. Bíli so tam vu velikom račúní gospodskí sínôvje, povôli popév sínôvi, ali na ednoga so ně glédali tak prijaznivo, kak na méne. Pa so tē domá vsi bôgši dečki, kak jas, ár ne vkráděno svoji betežni mater vrástva. Kak prav bí mí zdá vse šlo, či bí tó nebi včino. Tá bí dao eto egzáměnsko dvajšćico z-doblenov hválov navkűp, či bí mení nebi trbelo tak hůdomí bídti. Ka valá zdáj mení eša dvajšćica? Ka sem jo jas do

etiga mao obarvao záto, ka gda mo v-Debrecen šô, naj mam z-koj tam živetí, štero jas sam ne verjem, ár jo prvle na sladčec zaprávím i tak z koj bom živo? Prvle, sledí sí cukér kűpím za njô . . . perse . . . bíli cukér . . . tak nika nede z-méne . . .

V-tom megnenji mí je te hůdi edno mentůvajôčo mísel pošepno vu vůha. Cukér kűpím za njô, sem sí zgovárjao vu sebi, — cukér bogme, bíli cukér, pa zdá lí včasí. Ali gde ga kűpím? Vu našoj vési níšče neodáva cukra. Ejh, ně je daleč váraš, edno vřro tá, edno nazá. Cukér vu eden kôt notrí skřím (zdá sem se pá malo zosagao, ali tó se mí je dónok tak prípravno i nedužno vidílo, ka sem z-tém do etiga mao dopřinešene vse hůdôbe popravítí mísló); pá bode cukér, matí mí tůdi ozdrávijo, oča mí odpűstíjo, zagvůšno do me ešče mílůvalí, ka so sí tak sígurno z-menom djáli, pá me v-míloščo vzemejo. Tó de bogme dobro tak! (Dale.)

V imeni gmajne se zahvalim vsem dobrotnikom, ki so do postavitvi tega spomenika pripomogli. Prevzemem tak steber v oskrbo gmajne. Prosim pa vse gmajnare, posebno pa naše gmajnarice i farno ev. žensko društvo, da skrbijo za dostojno čistočo i okrasitev spomenika i groba v bodoče, za štero delo se že v imeni gmajne vnaprej zahvalim.

Spomenka steber bodi tak blagoslovljeni za večne čase, na čast pokojnika, na zahvalo dobrotnikov, kakor tudi na opomin vseh nas i naših potomcev za nevcajljivo i neobtrudljivo hasnovito delo za obči blagor!

Zatém so vénci dolidévani pred spómenik; dvá posebno krasníva véncá so položili Kumin Jožef občinski kurátor od stráni Markišavske vési. Věrnici so grobe vsě dūhovnikov z vénci i korinami osipali. Vrle puconske deklíne pod vodstvom Štern Eme so dūhovnikov i kántorvučitelov grobe lepô vrédvzelé. Vse to glasno svedočí, ka puconska fara vu zahválnom pošťuvanjí drží spómenek svoji bivši cerkevni voditelov. Nazádnje je správišče z globokov genlívostjov popevalo „Ně sem ves práh“ pesmi prvi i zádnjen veršuš.

Blagoslovi Bóg spómenek ti preminóči i zahválnó pošťuvanje ti živóči!

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Blážen, koga pomôč je Bóg Jákoba, koga vūpazen je položena vu Gospodnom Bógi njegovom.“ (146 Žolt. 5.)

Seniorátno správišče. Prekmurska evang. šínjorija je sept. 5-ga v M. Soboti měla svoje létno rědno správišče, štero so Kovátš Števan šínjór ôdprli i potom naprédáli svoje létno krát-ko naznanenje. Zebráni so zvón predsedníktva vsi drúgi senioratní čestníci. Vezdášnja stáva našega seniorata je Bože varděvanje. Bóg velíke cíle má ešče znami, záto nás dranfa, bíčúje, naj se zbūdimo i žítek zadobímo.

Gustav Adolfa podporno drúštvo. Prekmurskoga seniorata Gustav Adolf podporno drúštvo je tūdi sept. 5-ga v M. Soboti melo svoje létno rědno správišče, štero se začnoló vgojčno ob 8 oj vóri vu cěrkvi z občním popevanjem „Trdí grád“ pesmi; potom so ml. Darvaš Aladár sobotški kaplan bogámolili. Offertoriuma je nabráno 202.5 Din. Správišče so Šiftár Károly bodonski dūhovnik, drúštva predsedník vodili. Vu svojem ôdprtnom govorí so naznanili, ka vodstvo drúštva nadale nemorejo nositi. Nadale so naprédáli ete náshaj naběranja po faraj: Lendava 520 D, Hodoš 730 25 D, Puconci 2152.5 D, Sobota 1269 D, Bodonci 1267.25, Apače 125 25

D, Slaveči 706 D, Moravci 467.75 D, Domanjševci 316 D, Petrovci 508.5 D, Križevci 301.75 D, vkúp 8364.25 D. — Z-tě šume so dobíle podporo: Apače 2000 D, Lendava i Slaveči 400–400 Din. — Ostánek se ôdpošle glávnomi drúštvi naše pūšpekije. Nazádnje je zebrána nō-va nazavŭpnost toga drúštva.

Naš štamp. Kovátš Štefan senior-dūhovnik so ôdstopili od naši štampov, kot pomožní reditel. Za njihovo 12 létno verno pomoč i delo njím z-etoga mesta vadlŭjemo ístínsko hválo. Za nōvoga pomožnoga redítela so zvoljeni Hári Lipót dūhovnik, koga že z večí lěpi artíkulošov poznajo naši čtenjárje. Z srdcá pozdrávľamo našega nōvoga rědnoga pomožnoga redítela i želěmo Njím nevcajljivo vōdržánje pri tom nōvom pozvánjí!

Konfirmácija. V-puconskej cěrkvi je aug. 19 ga zvōnrědna, ali preveč genliva konfirmácija bila. Dūhovnik so svoje trí, pôsírotne otroke vu počítnicaj pripravili k konfirmáciji i té dēn konfirmálivali. Milošče večēn světi Bóg naj blagoslovi njihovo oblŭbo, da verne i delavne kotrige bodejo vsígdár Kristuševoj evangeličanskoj cěrkvi! Ob toj prilíki so aldŭvali: Tibor na Porkolábov križ 100 D, Mária na nesprhlívi věnec svoje mame 100 D i Gustáv Adolfa na Gustav Adolf podporno drúštvo 100 Din. Naj slŭžijo Bógi na díko eti dári!

I ti Bethlehem, zemla Júde... I ti mála vės Ženavíja, znikakším tálom si ně nájmněša, nájbole pozáblena med vesnicami Prekmurja, Jugoslavije i vse zemlé; ár na tvojoj zemli je 1934 aug. 18. večér srečno pristao Cosynsov stratosferní balon i ti si prva vidila, da se je belgiskega profesora Cosynsa, stratosfernega letalca polet posrečo i pár dněvov si ti bila svetovnoga interesíranja središče. — Nás eto tēm bole z-radostjov napuní, ár je petrovske evang. fare edna skoro ščista evangeličanska vės postálna svetovno znána.

Turobni glási. Odselili so se zádnji mēsec z Puconske fare vu večnost: Flícko Ivan v Dolíni star 54 leta, Podlesek Franc v Predanovci star 54 leta, Bohar Terezia v Moščanci, stara 21 lět, Temlin Ivan v Moščanci, star 25 lět, Bertalaníč Kata, roj. Šiftár, stara 68 lět, Bencík Terezia, roj. Rituper v Moravci, stara 67 lět. — Naj májo sladtek grobski sēn i bláženogorístaněje!

Prekm. ev. mladínsko drúštvo v Puconci vabi vse svoje čľane, da se obvezno udeležíjo seje dne 23. sept. t. l. ob pol 2 uri pop. v osnovní šoli v Puconci. — Predsedstvo.

Dári na Dijaški dom. Z Pŭconec g. Kŭhár Števan gmanjskí ínšpektór so dáli na Dijaški dom 40 Din. Nájtoplěša hváľa!